

**Ierosināta lieta par Latvijas Bankas noteikumiem attiecībā uz ārvalstu valūtas
skaidras naudas pirkšanu un pārdošanu**

2015. gada 16. aprīlī Satversmes tiesas 1. kolēģija ierosināja lietu „Par Latvijas Bankas 2014. gada 15. septembra noteikumu Nr. 141 „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas prasības, veicot ārvalstu valūtu skaidrās naudas pirkšanu un pārdošanu” 19. un 20. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. un 64. pantam, kā arī 91. panta pirmajam teikumam”.

Apstrīdētās normas

Apstrīdētās normas noteic:

„19. Ja darījums nav neparasts vai aizdomīgs un netiek uzsāktas darījuma attiecības, bet darījuma summa ir ekvivalenta 2 000 – 7 999,99 *euro*, kapitālsabiedrība veic klienta vai patiesā labuma guvēja identifikāciju šādā kārtībā:

19.1. nokopē klienta identifikācijas dokumentus;

19.2. pārlicinās par klienta personu apliecinošā dokumenta īstumu un derīgumu;

19.3. nekavējoties ziņo kompetentai tiesībsargājošai iestādei, ja ir pamatotas aizdomas par iesniegtā personu apliecinošā dokumenta viltojumu.

20. Ja šo noteikumu 19. punktā minēto viena klienta veikto darījumu kopsumma viena mēneša laikā sasniedz šo noteikumu 13.1. apakšpunktā minēto summu (8000 *euro* vai vairāk), kapitālsabiedrība identificē klientu šo noteikumu 18. punktā minētajā kārtībā (kas paredz sarežģītāku procedūru).”

Augstāka juridiskā spēka normas

Satversmes 1. pants: „Latvija ir neatkarīga demokrātiska republika.”

Satversmes 64. pants: „Likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai šinī Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros.”

Satversmes 91. panta pirmais teikums: „Visi cilvēki Latvijā ir vienlīdzīgi likuma un tiesas priekšā.”

Lietas fakti

Konstitucionālo sūdzību ir iesniegusi SIA „TAVEX”, kura savu saimniecisko darbību veic citastarp ārvalstu valūtas skaidras naudas pirkšanas un pārdošanas jomā. Sūdzības iesniedzēja norāda, ka tai, veicot darījumu apstrīdētajās normās minētajā apmērā, ir jāveic klienta vai patiesā labuma guvēja identifikācija. Savukārt kredītiestādēm, kas arī veicot šādus darījumus, neesot pienākuma identificēt klientu. Tādējādi apstrīdētās normas pārkāpjot vienlīdzības principu. Normas radot situāciju, kad potenciālie klienti, kuriem darījuma brīdī nav līdzī personu apliecinoša dokumenta vai kuri nevēlas tikt identificēti, dodas saņemt valūtas maiņas pakalpojumu uz tādu kredītiestādi, kura klientus apstrīdētajās normās noteiktajos gadījumos neidentificē.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka apstrīdētās normas neatbilst arī Satversmes 64. pantam un no Satversmes 1. panta izrietošajam varas dalīšanas principam, jo Latvijas Bankai neesot tiesību izdot ārējos normatīvos aktus.

Tiesas procedūra

Satversmes tiesa ir uzaicinājusi Latvijas Banku līdz šā gada 16. jūnijam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lietas sagatavošanas termiņš ir 2015. gada 16. septembris. Par lietas izskatīšanas procesa veidu un datumu tiesa lemj pēc lietas sagatavošanas.

Relīze sagatavota ar mērķi veicināt izpratni par Satversmes tiesā izskatāmajām lietām. Tā nav uzskatāma par nolēmuma daļu un nav saistoša Satversmes tiesai. Spriedumi, lēmumi un cita informācija par Satversmes tiesu atrodama tiesas mājas lapā www.satv.tiesa.gov.lv.

Līna Kovalevska

Satversmes tiesas priekšsēdētāja palīdze

Lina.Kovalevska@satv.tiesa.gov.lv

67830748, 29813216